

LAKIALOITE 81/2009 vp

Laki omaishoidon tuesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) 5 §:n 1 momenttia muutetaan niin, että hoitopalkkio on vähintään 450 euroa kuukaudessa, ja 2 momenttia niin, että palkkio on vähintään 850 euroa kuukaudessa.

PERUSTELUT

Yhteiskunnan on järkevää panostaa omaishoittoon, joka on ylivoimaisesti edullisin hoitomuoto ja mahdollistaa sairaalle perheenjäsenelle ihmisarvoisen ja turvallisen elämän omassa kodissaan. Omaishoitaja tekee viiden ihmisen työt. Jos sitovaa ja vaativaa omaishoitotyötä tekevän tilalle jouduttaisiin palkkaamaan kotiin henkilökuntaa, siihen tarvittaisiin viisi hoitajaa. Yksi aamuvuoroon, toinen iltavuoroon, kolmas yötyöhön ja kaksi hoitamaan viikonloppuja ja sijaisuuksia.

Kunnat ovat alkaneet laskea omaishoidon tuen määrää lakisääteiselle minimitasolle, ja samalla on nostettu tuen saannin kriteereitä. Tämä on johtanut sopimusten irtisanomisiin. Omaishoitajat ovat edullisin, inhimillisin ja laajin olemassa oleva kodinhoidon resurssi, jota tullaan tarvitsemaan tulevaisuudessa yhä enemmän väestön ikääntymisen vuoksi. Omaishoitajien työvolyyymi on sama kuin koko sosiaali- ja

terveysalan hoitohenkilökunnan tekemä työ. Yksi omaishoidossa hoidettava tuo kunnille säästöä 30 000—50 000 euroa vuodessa, mutta keskimääräinen omaishoidon tuki on vain toimeentulotuen perusosan suuruusluokkaa.

Jos esimerkiksi seuraavan kahden vuoden aikana 1 000 omaishoitajaa ei enää jaksa hoitaa läheistään seurauksella, että omaishoidettavat joutuvat laitoshoitoon, se maksaa yhteiskunnalle 72 miljoonaa euroa. Yhdellä miljoonalla eurolla saataisiin siis jopa 200 omaishoitajaa tuomaan kunnille lisää säästöjä. Kaikilla puolueilla on ollut yhteisymmärrys omaishoitajien työn tärkeydestä. Nyt tarvitaan tekoja omaishoitajien puolesta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

omaishoidon tuesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan omaishoidon tuesta 2 päivänä joulukuuta 2005 annetun lain (937/2005) 5 §:n 1 ja 2 momentti seuraavasti:

5 §

Hoitopalkkio

Palkkion taso määräytyy hoidon sitovuuden ja vaativuuden mukaan. Hoitopalkkio on vähintään 450 euroa kuukaudessa.

Jos omaishoitaja on hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana lyhytaikaisesti estynyt tekemästä omaa tai toisen työtä, palkkio on vähin-

tään 850 euroa kuukaudessa edellyttäen, että hoitajalla ei ole tältä ajalta:

- 1) vähäistä suurempia työtuloja;
- 2) oikeutta sairausvakuutuslain (1224/2004) 10 luvun mukaiseen erityishoitorahaan;
- 3) oikeutta vuorotteluvapaalain (1305/2002) 13 §:n mukaiseen vuorottelukorvaukseen.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 .

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2009

Pietari Jääskeläinen /ps
Raimo Vistbacka /ps

Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
Pertti Virtanen /ps